

A szerkesztő előszava

Nincs a jelen műnél előszóra utaltabb könyv, mert ha nem világítjuk meg, mily különös módon szerkesztették, átabotába dobált összevisszaságnak látszhatnak.

Ezért a szerkesztő kéri a kegyes olvasót, hogy valóban legyen az, tudniillik olvassa el ezt az előszót.

Említett szerkesztőnek van egy testi-lelki jó barátja, akit éppoly jól ismer, mint önmagát. Ez a barátja egy szép napon ilyesformán szólt hozzá: „Mivel neked, öregem, már jó néhány könyved jelent meg, s értesz a kiadók nyelvén, könnyen találhatnál egy ilyen derék urat, aki ajánlásodra kinyomtatna valamit: egy ifjú szerző, a legkitűnőbb képességekkel rendelkező, legragyogóbb talentum írását. Fogd pártját eme férfiúnak, megérdemli!

A szerkesztő megígérte, hogy mindent elkövet az író kollégáért. Ám utóbb kissé elálmélkodott és meglepődött, amikor barátja bevallotta, hogy a kézirat egy Murr nevezetű kandúrtól ered, s annak élettapasztalatait tartalmazza; minthogy azonban szavát adta, s a történet bevezetését elég jó stílusúnak találta, mégiscsak elrohant, zsebében a kézirattal Dümmler úrhoz az Unter den Lindenre¹, és javasolta a kandúrkönyv kiadását.

Dümmler úr úgy vélekedett, hogy – ámbár szerzői közt eddig kandúr még sosem akadt, s nem is tud róla, hogy

érdemes kollégái hasonszőrű férfiúval szóba álltak volna – megpróbálkozik a kísérettel.

Már nyomni kezdték a könyvet, s a szerkesztő szeme elé kerültek az első kefelevonatok. De mennyire elszörnyedt, midőn észrevette, hogy Murr története helyenként megszakad, s olyankor idegen betoldások fordulnak elő, azok pedig egy másik könyvbe, Johannes Kreisler karmester életrajzába tartoznak.

A legszorgosabb nyomozás és tudakozódás után a szerkesztő végül is a következőt tudta meg. Murr kandúr, mikor élettapasztalatait írta, nem sokat teketóriázott: szét-tépett egy gazdjánál talált nyomtatott könyvet, s lapjait aggálytalanul felhasználta, részint alátétnek, részint itatósnak. Ezek a lapok a kéziratban felejtődtek, s mint beletartozókat, tévedésből szintén kinyomtatták őket!

Nos, a szerkesztő bűn- és búbánattal vallja be, hogy az idegen anyagoknak ezt a kusza keveredését csupán saját gondatlansága okozta, mert mondatról mondatra végig kellett volna olvasnia a kandúr kéziratát, mielőtt nyomdába adta, de azért van, amivel vigasztalódhatott.

Először is: a nyájas olvasó könnyen eligazodik a dolgon, ha szíveskedik figyelembe venni a zárójelbe tett megjegyzéseket: Sp. (selejtpapír) és M. f. (Murr folytatja); meg aztán a szétcibált könyv valószínűleg nem került kereskedelmi forgalomba, mivelhogy senki sem tud róla semmit. Így legalább a karmester barátainak jólesik majd, hogy – a kandúr irodalmi vandalizmusa folytán – néhány adathoz jutnak ennek a maga nemében figyelemre méltó embernek szerfölött furcsa életkörülményeiről.

A szerkesztő jóindulatú elnézésüket kéri.

S végtére az is igaz, hogy a szerzők legmerészebb gondolataikat, legrendkívülibb fordulataikat gyakran jószágos szedőiknek köszönhetik, akik az eszmék szárnyalását úgynevezett sajtóhibákkal támogatják. Így például a szerkesz-

tő *Éji darabok*² című könyve 326. oldalán tágas berkeket említ, s ezek egy kertben találhatóak. A szedőnek ez nem volt elég zseniális, és a *berek* szót *barettre* változtatta. Így a *Scuderi kisasszony* című elbeszélésben* a szedő nevezett kisasszonyt, furfangos módon, mindig nehéz selyemből készült fekete *zokni*ban jelenteti meg, fekete *szoknya* helyett³ stb.

De hát kapja meg ki-ki, ami jár neki! Ne páváskodjék idegen tollakkal se Murr kandúr, se Kreisler karmester ismeretlen életrajzírója, s ezért a szerkesztő nyomatékosan kéri a kegyes olvasót: e művecske elolvasása előtt hajtsa végre a következő változtatásokat, nehogy a két szerzőről érdemüknél jobbat vagy rosszabbat gondoljon!

Különben csak a főbb tévedéseket közöljük, a kisebbeket a nyájas olvasó tapintatára bízunk.

[A Hoffmann által itt felsorolt sajtóhibákat jelen kiadásunkban hallgatólagosan kijavítottuk.]

Végezetül a szerkesztő mindenkit biztosíthat róla, hogy személyesen ismerte Murr kandúrt, ezt a kellemes, szelíd, erkölcsös férfiút. Murr arcképe a könyv borítólapján remekbe sikerült.

Berlin, 1819. november
E. T. A. Hoffmann

* Megjelent a Taschenbuch zum geselligen Vergnügen (Társas szórakozást szolgáló zsebkönyv) keretében Gleditschnél 1820-ban. (Hoffmann jegyzete)

A szerző bevezetése

Restelkedve, remegő szívvel nyújtom át a világnak életem, szenvedésem, reményem, vágyam e néhány lapját, mely lelkem legmélyéből fakadt, szabad időm s költői elragadtatásom édes óráiban.

Megállók-e, megállhatok-e majd a kritika szigorú ítélőszéke előtt? Ám legyetek ti, ti érző lelkek, tiszta, gyermeketeg kedélyek, ti, velem rokon drága szívek, igen, ti legyetek olvasóim, s szemetek egyetlen szép könnycseppje megvigasztal, begyógyítandja a sebet, mit érzéketlen bírálók hűvös ócsárlása üt rajtam!

Berlin, 18. május

*Murr
(Étudiant en belles lettres⁴)*

A szerző visszafojtott előszava

Az igazi géniusz magabiztos nyugalomával nyújtom át életrajzomat a világnak, hadd tanulja meg belőle: miként válik valaki nagy kandúrrá, hadd ismerje meg teljes egészében (nagyságában?) kiválóságomat, szeressen, becsüljön, tiszteljen, bámuljon, s kissé imádjon is.

Ha netán akadna oly vakmerő, ki e rendkívüli könyv jeles értékét illetően némi kételyt táplálna, gondolja meg: szellemes, értelmes és éles karmú kandúrral van dolga.

Berlin, 18. május

*Murr
(Homme de lettres très renommé⁵)*

U. i. Ej, de bosszantó! Kinyomtatták a szerzőnek azt az előszavát is, amelyet nem szánt a nyilvánosságnak! Mi mást tehetnénk: kérjük a kegyes olvasót, ne rója fel nagyon a tollforgató kandúrnak ezen előszó kissé rátarti hangnemét, és jusson eszébe, hogy az sem igen venné ki magát másként, ha valamely érzékeny szerző egyik-másik bánatos előszavát a szívük mélyén dédelgetett véleményük igazi nyelvére fordítanók!

H.